

Overleven *in de poedersneeuw*

Diepvriestenen, rugpijntassen en ontbijten met traumapap. Een kampeertrekking door Fins Lapland kan niet zonder de nodige ontberingen. Maar het decor is het waard.

Tekst: Matthijs Meeuwsen
Foto's: Jeroen Daams, Matthijs Meeuwsen

De twee Finse kleuters op ski's zijn naar verwachting de laatste mensen die de komende dagen ons pad zullen kruisen. Maar al te letterlijk, helaas. Want terwijl we op onze sneeuwschoenen het spoor van hun sleeplift proberen over te steken, dreigt de staalkabel hen over een paar tellen hardhandig door onze stoet te sleuren. Krampachtig grijpen de twee tuimelaartjes zich vast aan hun stang, maar nog net op tijd weten we onder de lift door te snellen en het bos in te krabbelen. Al snel wordt zelfs het mechanische geratel van de lift gevangen onder een deken van stilte. Ciao civilisatie. Welkom wildernis.

Pikkedonker

Het oefenwei'tje van skidorp Pyhä ligt op de drempel van het Pyhä-Luosto National Park: een woestenij van 22.000 voetbalvelden vol elanden, beren, lynxen, maar vooral heel veel witgesuikerde dennen. Op Pyhä's pistes en langlaufloipes klinkt enkel Fins. Toeristen weten het gehucht op 125 kilometer boven de poolcirkel nog maar nauwelijks te vinden. Amerikanen blijven plakken in Rovaniemi, waar de Kerstman bezoekers even buiten de luchthaven in zijn 'official Santa village' tot diep in de zomer verwelkomt met kerstliedjes, -lampjes en -elfjes. Japanners zijn met hun kosmische kindervens even verderop neergestreken, omdat een vrijpartij onder het noorderlicht volgens hen een gelukkig kind zal verwekken.

En dan is er nog dat gekke cluppie Nederlanders. Als enigen rijden zij aan het begin van de week vanaf Rovaniemi nog anderhalf uur door richting het noorden. Hier schittert immers de ware attractie van Lapland: de onvoorstelbaar mooie natuur.

„In theorie zouden we deze kampeertrekking ook middenin januari kunnen proberen,” legt gids Jeroen Daams (38) uit. „De risico's zijn dan alleen veel groter. 's Nachts kan het zomaar 40 graden onder nul worden. Het is hier rond het middaguur al pikkedonker. En je zakt om de haverklap tot je middel weg in de poedersneeuw.”

En dus staan we nu nog wat onwennig naar onze sneeuwschoenen te staren op een late dag in maart. De aandelenbelegger. De *brand manager*. De natuurgids. De journalist. Alle tien zo hun eigen redenen voor de reis naar het noorden, maar alle tien in ieder geval getrokken door *the call of the wild*. Even geen outsourcevergaderingen, VvE-bijeenkomsten en filemeldingen. Nee, overleven op poederszakjes aanlengmaaltijden, je eigen houtvuurhout hakken en slapen onder de

IJs- en ijskoud

Bij de temperaturen die voorkomen in Europa's hoge noorden bevriezen ook watervallen.

sterren. „Dit moest ik wel even uitleggen op mijn werk,” glundert de joviale sales director Willem (43). „Op de Zuidas snappen ze er niets van dat je vrijwillig op sneeuwschoenen door Lapland wilt trekken. ‘Waarom niet gewoon naar Ibiza?’, vroegen collega’s. Maar dit is toch mooi, man!”

Navigatieleer

Het is pas het tweede jaar dat de Nederlander René Köhler (42) en zijn vriendin Gerda Swartsenburg (43) de driedaagse kampeertrekking organiseren. „Steeds meer mensen hebben in de huidige tijdgeest de behoefte aan een back-to-basic-ervaring,” legt hij uit. „Het ontbreekt alleen vaak aan de juiste kennis, organisatie en uitrusting. Deze reis is daarom een ideale kennismaking met de wildernis. Veel meer dan een normale lichamelijke basisconditie en een gezonde dosis avontuurlijkheid heb je niet nodig.”

Om zo beslagen mogelijk ten ijs te komen, worden kampeers in Köhlers stijlvolle houthakkerslodge aan het Pyhäjärvimeer de dagen voor vertrek met militaire precisie voorbereid op hun overlevingstocht. Een spoedcursus navigatieleer (‘Welk herkenningspunt zou je hier gebruiken?’). Een college vol kledinglessen (‘Slaap met een muts op’). Het uitstippelen van de route (‘En dan hier het moeras over’). En vervolgens – nu het nog

Niets smeedt zo snel een band als samen tot je navel wegzakken in de sneeuw terwijl je wanhopig een expeditietentje probeert op te zetten

Aanhanger

Bij toerbeurt worden de twee pulka's door de deelnemers getrokken.

kan – tot diep in de nacht zoveel mogelijk wisselbaden in de sauna, het ijswak en de heerlijke hottub aan het meer (‘Wie haalt er bier?’).

Dat het Finse landschap hierbij geregeld de prachtigste plaatjes opdist, wordt al op de eerste avond duidelijk, als het noorderlicht aan de donkere hemel zijn felgroene gordijn laat wapperen. Even vluchtig als het is gekomen, wordt het licht echter veel te snel alweer uitgedraaid. „Tsjja, dat is Lapland,” aldus Köhler.

„Hier bepaalt de wildernis.”

En een wildernis is het. Maar wel één met her en der een vleugje infrastructuur. We hebben de kleuters op het oefenweide al ruimschoots achter ons gelaten als tussen de bomen ineens een houten wc'tje zichtbaar wordt. Het zal niet het laatste toilet-hokje, kampvuurplaatsje of schuilhutje zijn dat sporadisch in het eindeloos grote woud is verstopt. Maar het avontuur is er niet minder om.

„Leunen op de bal van je voet,” spoort Daams aan, als op de sneeuwschoenen een schijnbaar loodrechte helling moet worden afgedaald. Tevergeefs. De een glijdt op z'n buik de diepte in, de ander op haar bips en nummer drie probeert zich gierend van de lach aan hopeloos slappe twijgen vast te grijpen.

Scherprechter

De oeroude bomen maken plaats voor een imposante kloof van ijsmuren en bevroren watervallen. In de lucht cirkelt een Laplanduil. Op de grond doen rendieren hun naam eer aan door keer op keer een sprintje te trekken voor we op onze gehorige sneeuwschoenen – *krusj! krusj! krusj!* – een kans krijgen een glimp van ze op te vangen.

En dan doemt in de verte de scherprechter van dag één op: de Noitatunturi. Ooit was deze grootste berg van de regio zo hoog als de hoogste Alpentoppen, maar de ijstijden maakten hem hardhandig een kopje kleiner. Op sneeuwschoenen en met een zware rugtas trekkend aan de schouders blijkt 540 meter nog steeds een flinke klim. Gesprekjes verstommen. Sjaals worden strakgetrokken. En samen met de laatste, kromgebogen dennenbomen op de kaalgeblazen sneeuwflanken buigt iedereen voor de ijzige windvlagen, als priesters tijdens de communie. In dit decor is alleen eerbied op zijn plaats.

Na een korte jubelstop op de top (denk: dennenbomen zover het ogen reikt) tonen de laatste van de 14 dagkilometers zich met hun diepe sneeuwlaag ook de zwaarste. Maar dan kan aan de rand van het Huttujärvimeer het eerste kamp worden opgeslagen. Hout hakken

Welterusten

Twee van de zeven nachten breng je door in een tentje in the middle of nowhere.

Na de eerste meters op de sneeuwschoenen ontdooien de tenen. Jassen gaan open. De stilte suist

voor het vuur, sneeuw smelten om de pannen te vullen, soepgroenten snijden. De sfeer is jolig. Niets smeedt zo snel een band als samen tot je navel wegzakken in de sneeuw terwijl je wanhopig een expeditietentje probeert op te zetten. We hebben nog geen benul van de aangevroren bergschoenen waar we 's nachts bij min 11 onze toch al koude tenen in moeten wurmen om naar de wc te kunnen. Belastinginspecteur Nikki (38): „Ik ben een ontzettende koukleum, maar ik wilde al heel lang een keertje winterkamperen in een prachtig sneeuwlandschap. Twee nachten is dan precies goed. De eerste weet je nog niet wat je moet verwachten. En mocht het tegenvallen, dan is het de tweede nacht alweer bijna voorbij.”

Treksledes

De ochtend komt met vele vragen. Hoe krijg je je schoenen weer warm? Wat te doen tegen die beginnende blaren? En na hoeveel scheppen suiker komt er een keertje smaak in je kommetje aanlengpap? De goedlachse evenementenmanager Selfa (35) houdt het vanochtend bij wat crackers. „Sorry, ik krijg dit niet weg. Ik heb een jeugdtrauma overgehouden aan deze pap.”

Na de eerste meters op de sneeuwschoenen smooft de kraakheldere morgen echter alle kleine ongemakken. Tenen ontdooien. Jassen gaan open. De stilte suist. Wie zich vrijwillig opwerpt om deze beurt naast de eigen tas ook een van de twee 'pulka's - de treksledes met nog eens 30 kilo aan collectieve bekapping - voort te trekken, wordt overspoeld met complimentjes en aanmoedigingen. En anders zorgt het landschap wel voor de nodige verzachting. We gaan in polonaise over dichtge-

vroren moerassen, zigzaggen langs torenhoge dennenbomen en buffelen ons zwiingend over weer een volgende kuitenbijter. Het woud slingert ons ondertussen voortdurend heen en weer tussen emoties. Het ene moment wil je die rugzak - die met de dag zwaarder lijkt te worden - het liefst voorgoed de bosjes in smijten, maar het volgende moment komt al gauw het weemoedige besef dat met elke stap door de diepe sneeuw ook het onvermijdelijke einde een stap dichterbij komt. Het zijn de momenten van omgekeerde en vroegtijdige heimwee, zoals alleen zulke wonderschone wildernissen ze kunnen losweken in een mens. „Hoeveel kilometers nog?” klinkt het regelmatig. Goddank, nog bijna twee dagen bikkelen. En dan de hottub. ■

Sneeuwsnuit

De kans een eland tegen het lijf te lopen is groot, al werkt het luidruchtige schoeisel niet erg mee.

UIT & THUIS

Uit & thuis

Deze 'Into the wild trekking' wordt elk voorjaar één keer georganiseerd voor tien deelnemers. Halverwege de achtdaagse reis breng je drie dagen - en twee overnachtingen - in het wild door. De overige dagen word je voorbereid op de ongeveer 35 kilometer lange trektocht en is er tijd voor ijsklimmen, een huskytocht, een bezoek aan een rendierboerderij en een vrije dag skiën, snowboarden, langlaufen of sneeuwscooteren. De reis kost €1875.

Vanuit hun waanzinnig mooie 'Ukonhattu' houthakkerslodge organiseren Köhler en Swartsenburg met hun reisorganisatie Scandinavian Winter sports nog veel meer reizen. Tot eind maart gaan er chartervluchten in zo'n drie uur van Schiphol naar Rovaniemi. Finnair vliegt verder het hele jaar op Rovaniemi met een tussenstop in Helsinki.

**scandinavian
wintersports.nl**